

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor

Peter Freme

Datum 2013-12-10

Dnr KS 2013/410-107

Till Kommunstyrelsen

Ändringar i bolagsordningar och ägardirektiv för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag

Sammanfattning

Vid årsskiftet ändrades kommunallagen (KL) och lagen om offentlig upphandling (LOU). Ändringarna i kommunallagen innebar bland annat att det i bolagsordningen ska anges det kommunala ändamålet med kommunala bolaget och att kommunen får en förstärkt uppsiktsplikt över bolaget. Som en följd av ändringarna i lagstiftningen föreslås i föreliggande tjänsteutlåtande ändringar och kompletteringar i såväl bolagsordningar som ägardirektiv för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. anta kompletteringar av bolagsordningarna för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag (i enlighet med Roslagsvatten AB:s bilaga, daterad 2013-11-25, innebärande att
 - a) verksamhetsföremålen samt ändamålet med bolagens verksamhet tydliggörs,
 - b) de begränsningar som finns med hänsyn till de kommunala befogenheterna i 2 kap. kommunallagen tydliggörs,
 - c) en bestämmelse om exklusiv kompetens för bolagsstämman införs.
2. anta kompletteringar för Roslagsvatten AB och i tillämpliga delar dess dotterbolag med en föreskrift om att bolagsstyrelsen i årsredovisningarna ska uttala sig om verksamhetens förenlighet med bolagsordningen m.m.,
3. ge Kommunstyrelsen i uppdrag att fatta årliga beslut om vissa förhållanden i de kommunala bolagen med underlag från årsredovisningarna och vid behov föreslå kommunfullmäktige att besluta om åtgärder.

Bakgrund

Vid årsskiftet ändrades kommunallagen (KL) och lagen om offentlig upphandling (LOU). Ändringarna i kommunallagen innebar bland annat att det i bolagsordningen ska anges det kommunala ändamålet med kommunala bolaget och att kommunen får en förstärkt uppsiktsplikt över bolaget. Ändringarna i LOU innebär att det i bolagsordningen behöver säkerställas att kommunen utövar tillräcklig kontroll över bolagets verksamhet samt att det kommunala bolaget bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med kommunen, ägaren.

Tjänsteutlåtande

Om dessa kriterier, kontroll-kriteriet respektive verksamhetskriteriet, är uppfyllt behöver upphandling enligt LOU inte ske mellan parterna. På grund av de nya reglerna är det nödvändigt att komplettera bolagsordningarna och ägardirektiven för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag.

Förvaltningens slutsatser

Ändringarna i KL respektive LOU innebär att det i bolagsordningen behöver säkerställas att kommunen utövar tillräcklig kontroll över bolagets verksamhet samt att det kommunala bolaget bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med kommunen, ägaren.

Om dessa kriterier, kontroll-kriteriet respektive verksamhetskriteriet, är uppfyllt behöver upphandling enligt LOU inte ske mellan parterna.

Österåkers kommun har tidigare fattat beslut om motsvarande ändringar och kompletteringar avseende kommunens fastighetsbolag inom Armadakoncernen. På grund av de nya reglerna är det nödvändigt att komplettera bolagsordningarna och ägardirektiven även för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag.

Kommunstyrelsen kontor har inget att erinra mot förslaget.

Bilagor

Roslagsvatten AB:s PM om ändringar av bolagsordningar och ägardirektiv för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Sören Karlsson
Tf. Samhällsbyggnadschef

PM om ändringar bolagsordningar och ägardirektiv för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag.

Vid årsskiftet ändrades kommunallagen (KL) och lagen om offentlig upphandling (LOU). Ändringarna i kommunallagen innebär bland annat att det i bolagsordningen ska anges det kommunala ändamålet med det kommunala bolaget och att kommunen får en förstärkt uppsiktsplikt över bolaget. Ändringarna i LOU innebär att det i bolagsordningen behöver säkerställas att kommunen utövar tillräcklig kontroll över bolagets verksamhet samt bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med bolaget. Om dessa villkor är uppfyllda behöver upphandling enligt LOU inte ske mellan parterna.

På grund av de nya reglerna är det nödvändigt att komplettera bolagsordningarna och ägardirektiven för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag. Majoriteten av kraven är tvingande. Följande åtgärder behövs för att uppfylla de ovan nämnda kraven:

1. **Bolagsordningarna** för Roslagsvatten AB och dess dotterbolag kompletteras med vissa uppgifter:
 - a. verksamhetsfremålen samt ändamålet med bolagens verksamhet tydliggörs,
 - b. de begränsningar som finns med hänsyn till de kommunala befogenheterna i 2 kap KL tydliggörs,
 - c. en bestämmelse om exklusiv kompetens för bolagsstämman i vissa frågor införs.
2. **Ägardirektivet** för Roslagsvatten AB och i tillämpliga delar dess dotterbolag kompletteras med en föreskrift om att styrelsen i årsredovisningarna ska uttala sig om verksamhetens förenlighet med bolagsordningen m.m.
3. Kommunstyrelsen ska fatta årliga beslut om vissa förhållanden i de kommunala bolagen med underlag från årsredovisningarna. Vid behov ska styrelsen också föreslå fullmäktige åtgärder.

Med hänsyn till de ändrade bestämmelserna föreslås bolagsordningarna i Roslagsvatten och dess dotterbolag justeras enligt nedan.

Ändringar i Roslagsvatten AB:s bolagsordning

Föremålet för bolagets verksamhet

Nuvarande § 3 ändras och förtydligas så att bolagets verksamhetsfremål och ändamål tydliggörs.

Bolagsstämmans kompetens

En ny paragraf införs som reglerar bolagsstämmans kompetens. I nuvarande lydelse saknas bestämmelser om vilka frågor som alltid ska beslutas av bolagsstämman.

Roslagsvatten AB

Adress	Telefon	Telefax	Hemsida	Organisationsnr
Sågvägen 2 184 86 Åkersberga	08-540 835 00	08-540 835 70	www.roslagsvatten.se	556142-2394

Beslut av principiell betydelse

Kommunfullmäktige ska ges tillfälle att ta ställning innan beslut av principiell betydelse fattas. Detta finns redan reglerat i nuvarande lydelse i Roslagsvattens bolagsordning samt i Österåkersvattens bolagsordning. Någon ändring ska inte ske i Roslagsvattens nuvarande bolagsordning avseende detta.

Bolagsordning Roslagsvatten	
Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>Föremålet för bolagets verksamhet 3 § Bolaget har till föremål för sin verksamhet att tillhandahålla dricksvatten, avleda och rena avloppsvatten, insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall, bedriva konsultverksamhet inom dessa områden samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska också äga och förvalta aktier i bolag vilka är ägare till kommunala anläggningar.</p> <p>Bolagets verksamhet ska vara förenlig med kommunal kompetens.</p> <p>Bolagsstämmans kompetens <i>Bestämmelser om bolagsstämmans kompetens saknas i nuvarande lydelse i samtliga bolagsordningar</i></p>	<p>Föremålet för bolagets verksamhet <i>3§ Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolaget är</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>att tillhandahålla dricksvatten samt avleda och rena avloppsvatten inom Knivstas, Vallentunas, Vaxholms och Österåkers kommuner,</i> - <i>att äga och förvalta aktier i bolag vilka är ägare till kommunala anläggningar i Knivstas, Vallentunas, Vaxholms och Österåkers kommuner och</i> - <i>att insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall inom Vaxholms och Österåkers kommuner samt</i> - <i>att bedriva konsultverksamhet inom ovanstående områden och annan därmed förenlig verksamhet.</i> <p><i>Verksamheten ska bedrivas åt ägarna/i ägarnas ställe inom ramen för respektive kommuns kompetens.</i></p> <p>Bolagsstämmans kompetens <i>Ny § Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Bildande av bolag.</i> - <i>Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant.</i> - <i>Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt.</i>

Ändringar i dotterbolagens bolagsordningar

Föremålet för bolagets verksamhet

Roslagsvattens ägarkommuner har valt att låta bolaget hantera olika uppdrag för respektive kommuns räkning. Vaxholmsvatten AB och Österåkersvatten AB hanterar både VA och avfall, medan Knivstavatten och Vallentunavatten hanterar VA.

Bestämmelser om föremålet för bolagets verksamhet finns i 3 § i Österåkersvattens och Vaxholmsvattens nuvarande bolagsordningar. Paragraf 3 föreslås ändras och förtydligas så att bolagets verksamhetsföremål och ändamål tydliggörs.

För Knivstavatten och Vallentunavatten regleras bestämmelserna om föremålet för bolagets verksamhet i respektive bolagsordning i § 2. Även denna paragraf föreslås ändras för att förtydliga bolagets verksamhetsföremål och ändamål.

Bolagsstämmans kompetens

En ny paragraf införs i samtliga bolagsordningar som reglerar bolagsstämmans kompetens. I nuvarande lydelse saknas bestämmelser om vilka frågor som alltid ska beslutas av bolagsstämman.

Beslut av principiell betydelse

Ytterligare en ny paragraf införs i samtliga bolagsordningar vilken reglerar att kommunfullmäktige i respektive kommun ska ges tillfälle att ta ställning innan beslut av principiell betydelse fattas. Denna paragraf finns redan i Roslagsvattens nuvarande bolagsordning men behöver föras in i dotterbolagens bolagsordningar.

Bolagsordning Dotterbolag	
Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>Föremålet för bolagets verksamhet (Vaxholm och Österåker)</p> <p>3 § Bolaget har till föremål för sin verksamhet att vara huvudman för vatten och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten i Vaxholms stad/Österåkers kommun och äga och förvalta allmänna anläggningar för ändamålet, samt därmed förenlig verksamhet.</p> <p>Bolagets verksamhet ska vara förenlig med kommunal kompetens.</p>	<p>Föremålet för bolagets verksamhet (Vaxholm och Österåker)</p> <p><i>3 § Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara huvudman för vatten- och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten i Vaxholms stad/Österåkers kommun och att äga och förvalta allmänna anläggningar för ändamålet, samt därmed förenlig verksamhet.</i></p> <p><i>Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Vaxholms stas/Österåkers kommuns kompetens.</i></p>

**Föremålet för bolagets verksamhet
(Vallentuna och Knivsta)**

2 § Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta allmänna anläggningar i Vallentuna /Knivsta kommun.

Bolagets verksamhet ska vara förenlig med kommunal kompetens.

Bolagsstämmans kompetens

Bestämmelser om bolagsstämmans kompetens saknas i nuvarande lydelse i samtliga bolagsordningar.

Beslut av principiell betydelse

Bestämmelser om beslut av principiell karaktär finns idag enbart i Österåkersvattens bolagsordning.

**Föremålet för bolagets verksamhet
(Vallentuna och Knivsta)**

2 § Föremålet för och det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara huvudman för vatten- och avloppsverksamheten i Knivsta/Vallentuna kommun och att äga och förvalta allmänna anläggningar för ändamålet, samt därmed förenlig verksamhet.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe inom ramen för Knivsta/Vallentuna kommuns kompetens.

Bolagsstämmans kompetens

*Ny § Bolagsstämmans kompetens
Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman:*

- Bildande av bolag.
- Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant.
- Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Beslut av principiell betydelse

Ny § Kommunfullmäktige i Vaxholms stad/Vallentuna kommun/Knivsta kommun ska ges tillfälle att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten fattas som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Ändringar i ägardirektivet

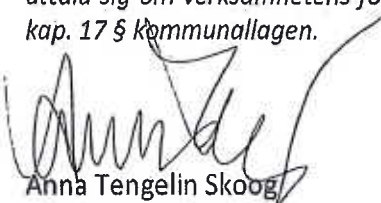
Kommunstyrelsen ska i årliga beslut pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

För att kommunstyrelsen ska kunna utföra dessa uppgifter är det lämpligt att föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas och när de ska lämnas tas in i ägardirektiven.

I nuvarande ägardirektiv som gäller för Roslagsvatten i tillämpliga delar även för dess dotterbolag saknas det idag en beskrivning av hur bolagen ska redovisa hur verksamheten är förenlig med bolagsordningens krav på föremålet för bolagets verksamhet.

Ägardirektivet föreslås därför kompletteras med nedanstående skrivning:

Styrelserna i Roslagsvatten AB och dess dotterbolag ska i årsredovisningen för respektive bolag uttala sig om verksamhetens förenlighet med bolagsordningen och särskilt de krav som ställs i 3 kap. 17 § Kommunallagen.

Anna Tengelin Skoog

Roslagsvatten AB